

Onderwerp:

Wijzigen GR Aqualysis

Portefeuillehouder: J. Oggel

Akkoord

Behandelwijze:

Besluitvormend: hamerstuk

Opsteller:

afdeling Bedrijfsvoering en Advies

J. Vissers

Gezien door:

afdeling Planvorming	Bert Moonen
afdeling Bedrijfsvoering en Advies	Jenny Vissers

Voorstel:

1. Instemmen met het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling van Aqualysis waarbij de huidige samenwerkingsvorm wordt omgevormd naar de bedrijfsvoeringsorganisatie.
2. Toestemming vragen aan het algemeen bestuur om de daarvoor benodigde nieuwe gemeenschappelijke regeling aan te gaan en de oude regeling in te trekken.
3. De nieuwe gemeenschappelijke regeling aangaan onder voorbehoud van toestemming van het algemeen bestuur.

Toelichting

Algemeen:

Er zijn drie aanleidingen voor het aanpassen van de huidige gemeenschappelijke regeling (GR):

1. de wens tot omzetting van de huidige samenwerkingsvorm (een openbaar lichaam) naar een bedrijfsvoeringsorganisatie,
2. noodzakelijke (technische) aanpassingen voortvloeiend uit de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regeling, en
3. de wens van de deelnemers tot vereenvoudiging.

Omzetting naar bedrijfsvoeringsorganisatie

Aqualysis is een openbaar lichaam¹ met drie bestuursorganen: een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter. Gelet op de taken van Aqualysis werd het ten tijde van het aangaan van de gemeenschappelijke regeling al niet zinvol gevonden om te werken met deze gelede bestuursinrichting. De toenmalige Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) maakte het destijds echter nog niet mogelijk om te werken met één bestuurslaag. Tijdens de oprichting van Aqualysis was al wel bekend dat de Wgr

¹ Een lichaam dat een bepaalde overheidstaak opgedragen heeft gekregen, in dit geval van de deelnemende waterschappen.

gewijzigd zou worden en dat er een nieuwe bestuursvorm zou worden geïntroduceerd, namelijk de bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO), met maar één bestuurslaag. Om hier vast op voor te sorteren is bij de oprichting de keuze gemaakt dat het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uit dezelfde leden zouden bestaan. Formeel bestaan er momenteel dus twee lagen (een algemeen en een dagelijks bestuur) maar materieel gezien is er al sprake van één laag.

Het ligt voor de hand om de samenwerkingsvorm om te zetten van openbaar lichaam naar een BVO. De huidige samenwerkingsvorm (openbaar lichaam) is een 'zware' vorm die rechtspersoonlijkheid bezit en een geëeld bestuur kent (algemeen bestuur, dagelijks bestuur en een voorzitter). Er is echter behoefte aan een samenwerkingsvorm in de vorm van een publiekrechtelijke rechtspersoon² met een eenvoudige bestuursstructuur. In beginsel gaat de voorkeur uit naar publiekrechtelijke rechtsvormen voor de behartiging van publieke belangen. Dit vanwege de waarborgen voor het gebruik van bevoegdheden, besluitvormingsstructuren, beïnvloedingsmogelijkheden, toezicht, democratische controle en openbaarheid. Als waterschappen gebruik willen maken van een privaatrechtelijke rechtsvorm, dan is dat alleen toegestaan "als dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang".

Onder de oude Wgr bestond er nog geen 'lichte' variant van een samenwerkingsverband in de vorm van een publiekrechtelijke rechtspersoon. Per 1 januari 2015 is de Wgr gewijzigd en is een dergelijke lichte vorm geïntroduceerd: de BVO. Deze vorm richt zich vooral op samenwerking die gericht is op uitvoeringstaken zonder of met geringe beleidsmatige component. Uitvoeringstaken zijn taken die naar hun aard geen of weinig bestuurlijke sturing en controle vragen en waarbij geen beleidsmatige keuzes gemaakt hoeven te worden. Aqualysis houdt zich vrijwel uitsluitend bezig met dergelijke uitvoeringstaken.

Noodzakelijke (technische) wijzigingen

Uit de gewijzigde Wgr volgen voor alle samenwerkingsverbanden op basis van de Wgr verplichte (technische) wijzigingen, waarvoor elk samenwerkingsverband een jaar de tijd heeft om haar regelingen daarop aan te passen. Aqualysis moet daarom hoe dan ook voor 1 januari 2016 haar regeling hebben aangepast. De noodzakelijke wijzigingen zijn in voorliggend concept verwerkt. Het zijn met name technische aanpassingen, zoals de termijnen die gelden voor de zienswijzeprocedure bij de begroting en jaarrekening. In de nieuwe GR moet de ontwerpbegroting bijvoorbeeld 8 weken van tevoren worden aangeboden (voorheen 6 weken). Ook zijn er aanpassingen rondom het bekendmaken doorgevoerd (zie art. 32 nieuwe GR: expliciet is bepaald dat het dagelijks bestuur van waterschap Groot Salland zorg draagt voor de bekendmaking van de regeling).

Een andere wijziging is het expliciet mogelijk maken van het oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon³ door Aqualysis. Dit kan in de toekomst wenselijk zijn,

² organisaties die zijn ingesteld om overheidstaken uit te voeren, waaraan door middel van een wettelijke regeling of besluit rechtspersoonlijkheid is toegekend. Het wezenlijke verschil tussen publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtspersonen ligt niet in het doel van de organisatie, maar in de wijze waarop de organisatie wordt opgericht. Zo kan een publiekrechtelijke rechtspersoon bijvoorbeeld worden opgericht door een aantal waterschappen, op grond van de Wgr.

³ Een rechtspersoon is een juridische constructie waardoor een organisatie in het recht als rechtssubject is erkend als drager van wettelijke rechten en plichten. Een rechtspersoon kan optreden als een persoon in het rechtsverkeer, d.w.z. bezittingen en schulden hebben, contracten sluiten, rechtszaken aanspannen of aangeklaagd worden. Voorbeelden van *privaatrechtelijke* rechtspersonen zijn besloten vennootschappen, naamloze vennootschappen, verenigingen en stichtingen.

indien Aqualysis zijn taken uit gaat voeren voor derden. In de nieuwe Wgr is bepaald dat het bestuur van de BVO alleen kan besluiten tot het oprichten of deelnemen in een privaatrechtelijke rechtspersoon als dit expliciet is opgenomen in de regeling zelf en dit in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Op dit moment staat er niets over oprichting/deelneming in de gemeenschappelijke regeling. Het voorstel is nu om deze bevoegdheid op te nemen en daarbij te bepalen dat hiertoe alleen kan worden besloten met een gekwalificeerde meerderheid van de stemmen (zie art. 4, lid 7 en art. 5 nieuwe GR).

Vereenvoudiging

Aqualysis functioneert ruim een jaar als samenwerkingsverband in zijn huidige vorm. Het huidige juridische construct voor de taakopdracht wordt door de deelnemers als onnodig complex en te weinig flexibel ervaren. De taakopdracht dient meer in lijn te worden gebracht met de praktijk. In de praktijk is het wenselijk flexibeler om te kunnen gaan met het werkaanbod (uitgedrukt in hoeveelheden ILOW punten die per taak worden besteed) en is er geen noodzaak om te werken met het verschil tussen basistaken en additionele taken. Om aan het voorgaande tegemoet te komen wordt voorgesteld om het bestaande verschil tussen basistaken en additionele taken te laten vervallen. Er komt dan één takenpakket dat Aqualysis voor de deelnemers (en waar wenselijk derden) uitvoert. Voor deze taken bevat de regeling, conform huidige regeling, de verplichting de taken onder te brengen bij Aqualysis. Een tweetal taken (monsterneming en hydrobiologisch onderzoek) kunnen indien wenselijk worden afgenomen. Daartoe bestaat geen verplichting, deelnemers spreken alleen de intentie uit deze taken, in geval van uitbesteding, ook onder te willen brengen bij Aqualysis.

Procedure:

Om de nieuwe regeling vast te kunnen stellen is een besluit van alle deelnemende dagelijks besturen nodig. Daarvóór hebben die de toestemming nodig van het algemeen bestuur. Voordat deze toestemming wordt gevraagd, moet het besluit bovendien de inspraakprocedure door (gelet op onze inspraakverordening). In dat kader wordt de regeling zes weken ter inzage gelegd.

Voorgesteld wordt om het algemeen bestuur toestemming te vragen om de nieuwe gemeenschappelijke regeling aan te gaan en de bestaande gemeenschappelijke regeling in te trekken. Bijgaand treft u daartoe een voorstel aan het AB aan. Dit voorstel gaat er vanuit dat er geen zienswijzen zullen worden ingediend. De ervaring is dat besluiten als deze ook geen zienswijzen oproepen.

Als er toch zienswijzen worden ingediend ontvangt u een voorstel voor een reactienota. De periode van ter inzagelegging loopt van 23 oktober tot 4 december. Het voorstel met betrekking tot de nieuwe regeling is geagendeerd voor het AB van donderdag 17 december. Een eventuele reactienota van het DB op ingediende zienswijzen zal dan worden nagezonden.

De bij dit voorstel behorende bijlage(n) is(zijn):

1. Concept AB voorstel, inclusief nieuwe GR en een toelichting op de voorgestelde aanpassingen

Zwolle,